

Lluís Llach: «Ens estira el futur»

written by Mercè Feliu | 14 de juliol de 2017

Lluís Llach (Girona, 1948). Músic, cantautor, escriptor i polític català. Referent musical i intel·lectual de moltes generacions. Compromès i fidel al servei d'aquest poble.

Per què costa tant defensar la democràcia?

Perquè vivim en una societat estructurada de manera que a vegades la democràcia és una dificultat pels poders que dominen aquestes estructures, i evidentment per això la democràcia ha arribat tan tard i tan malament moltes vegades. Tot i que en la nostra evolució històrica ara estem en un moment on lluitar per la democràcia és senzill si bé hi ha moviments pendulars que ens fan pensar que en comptes d'anar endavant anem endarrere, però jo diria que anem bé.

I després, si deixem la micro visió històrica i anem a una macro visió més gran, venim d'una societat molt imperfecta i que els humans estem intentant millorar a través dels anys, dels segles jo diria, i és molt difícil, ja que s'han de trencar estructures no només socials, polítiques, de poder, sinó també mentals. La democràcia, aquí, a França, a Anglaterra, a qualsevol lloc és una eina que s'ha d'estar qüestionant constantment per la ciutadania i per la força motriu de la gent.

La figura del vetllador sempre hi ha de ser?

El ciutadà és una mica això, la persona vigilant de la seva societat i també d'ell mateix, cal que estigui contínuament millorant-se, qüestionant-se. Això és molt difícil, la gent tenim tendència a seure a poltrones. Les lluites a vegades han sigut molt difícils, i quan arribes a algun lloc dius: ara descansem, doncs s'ha de reposar només uns minuts, perquè tan bon punt et descuides els líquens ja t'han pujat per la pell i

ja ets un mol·lusc que no et pots moure de la roca.

Algú com vostè que sempre ha estat al costat de la llibertat d'expressió, del respecte per les cultures, què els pot dir als que neguen la realització del referèndum?

Una de les coses que li ha passat a aquest moviment és que està farcit, atapeït de raons democràtiques. Clar, quan et contraargumenten amb «raons», que tu, per molt esforç que facis, entens que fallen en l'abecedari de la democràcia, no saps pas què dir. Per exemple, aquests darrers dies el PSC ha dit que prohibirà i castigarà als seus alcaldes que permetin votar. Ostres!, com respons això des d'un punt de vista democràtic, quina argumentació utilitzes? Els has de començar a «insultar»? Escolti, ja s'ho faran.

Jo el que sí que sé, és que nosaltres participem d'un moviment d'arrel de carrer, que tot això no va començar en cap despatx polític, sinó per la voluntat i persistència de milions de persones, que durant 6 anys estem demanant una cosa molt senzilla que és decidir el nostre futur. I aquest missatge a poc a poc s'ha anat instaurant en un 80% de la població. I dius, ostres!, una democràcia legal ha d'impedir una democràcia legítima? Doncs escolta, quan s'arriba aquí, no tens més remei que dir: nosaltres anem a crear un altre paradigma democràtic, que serà una República nova, i punt.

I als demòcrates espanyols què els hi diria?

Jo no sé com els hi explicaria als espanyols demòcrates que nosaltres actualment no reivindiquem per un passat, si bé és evident que ens ha anat emplenant de raons i de ganes, eh?, però en el punt on estem, l'important del que està passant amb la societat catalana, és que no ens empeny el passat sinó que ens estira el futur, ens xucla el futur, i aquest projecte de futur es fa palès en la gran transversalitat que hi ha dins de l'independentisme, transversalitat que serà encara més gran, perquè s'hi ajuntarà encara més gent, segur.

Per tant, contra això, la por, la repressió, l'aplicació del

que es podria dir un noucentisme polític vell i resclosit, quan a més a més es demostra que aquest vell i resclosit no només ve d'un PP, sinó de la majoria de les forces espanyoles, del senyor Sánchez que fa les declaracions que fa. Doncs escolti, anem cap al futur i és veritat que ens empeny la història, i és veritat que ens empeny el dèficit fiscal, la llengua, la cultura, la gent que se n'ha d'anar a treballar fora perquè aquí no hi ha mitjans, les retallades que s'han hagut de fer perquè ens han fotut les peles a tort i a dret, però això deixa de ser important quan penses que el fet important és el futur, i tenim les eines per crear el futur.

Engrescador.

Més que engrescador, estem vivint un moment de gran creativitat democràtica, i això és també quelcom d'extraordinari, més enllà dels resultats finals, com que volem saltar, cada vegada saltem més enllà. La gent pensa que fem manifestacions, però no fem manifestacions, fem més que manifestacions, la gent es pensa que el 9N no n'hi va haver per tant, doncs el 9N va ser un fet documentat que està en totes les cancelleries del món.

Què passarà el 2 d'octubre?

És tan senzill! Aquesta és la pregunta més fàcil de respondre. Si guanya el Sí d'una manera satisfactòria, que vol dir guanyar del 50 més 1 com a mínim, proclamarem la independència i a partir d'aquell moment, el Parlament, la societat, implementarà aquesta independència, això és el full de ruta. I si guanya el No, el president convocarà eleccions autonòmiques i alguns ens apartarem de la política, i altres continuaran per jugar en clau autonòmica.

I què creu que farà el Regne d'Espanya?

Té poques alternatives, una és aplicar unes lleis que s'han fet a mida i que els posaria a l'alçada del betum, per dir-ho d'alguna manera, pel que fa a la qualitat democràtica, l'altra és deixar de ser una democràcia, i l'altra és algun gest desmesurat que pugui provocar que en lloc de ser dos milions i

mig o tres en siguem quatre. Per tant, per ells és molt difícil encara que actualment estan fent unes demostracions de virilitat mal entesa espantant la gent.

Sempre ha sigut la seva praxi, aquí i en temps colonials: la por. Les pors han anat canviant segons l'època, hi ha hagut la por a les pensions, i ara ja tots els economistes diuen que estan més assegurades a la República Catalana, després la por als funcionaris, i com que resulta que per l'1 d'octubre no necessitem els funcionaris, doncs vinga, por als voluntaris, i anar fent por... Jo crec que aquesta por només és una actitud defensiva que no planteja cap mena d'alternativa.

Davant la por que utilitza l'Estat espanyol, els catalans sovint ja ens hi posem bé tot adoptant una posició de debilitat en lloc de posicions de força. No troba?

Normal, la nostra història d'alguna manera és una universitat d'adaptar-se a les desfetes, vaja, l'educació comença tan, tan aviat, que el nostre himne deu ser dels pocs himnes del món que en comptes d'estar en to major, que és l'habitual, està en to menor. La bandera, diuen que mentre moria..., i la nostra festa nacional és el dia d'una derrota, o sigui que estem avesats i és veritat que el català no reconeix la potència que té i en aquest aspecte jo crec que hem de canviar de xip perquè per primera vegada en la batalla política, democràtica i pacífica que plantegem nosaltres tenim una eina que no havíem tingut mai i que és la democràcia.

Batalla que estem guanyant...

Mira, de moment aquest parlament és un mapa de carreteres, i per tant en qüestió parlamentària ja hem guanyat. Molta gent també diu que el 47,8% del 27S, amb lectura referendària, és molt més, el 53, 54%, però tot això només per dir que està ben fonamentat i que tot el que està passant no és una qüestió de si X i N es van trobar en un despatx, sinó que els X i els N han hagut d'adaptar-se absolutament al poder de la gent al carrer.

A més, com hem pogut veure, el procés ha portat a desaparicions i a adaptacions d'uns quants partits. Perquè això no estava previst! Ni jo m'ho pensava! Algú m'arriba a dir fa 6 anys que estaria aquí i no m'ho hagués pas cregut. A partir del 2010, sota presidència d'en Montilla que no era precisament un brandador de masses, es van reunir un milió de persones i van dir, ostres!, som molts!, som tants? I al cap de dos anys aquesta societat ja havia muntat una cosa que es diu ANC, i l'Òmnium que era una qüestió cultural de cop i volta s'estava reconvertint en una altra eina, també cultural però que es posava al servei del país, i de cop i volta els alcaldes s'associen, i el 2012 ja ens vam trobar un milió i mig de persones més *organitzadetes*. I després ja ens dedicàvem a fer banderetes rectes a la Diagonal perquè el món veiés que allò era una cosa reflexiva, pensada i organitzada. Això és fantàstic.

I el dia 1 què passarà?

Doncs que anirem a votar. Nosaltres posarem les urnes i la gent podrà votar com sempre, o quasi, quasi com sempre, en els seus col·legis on normalment vota, i on trobarà una papereta, una urna preciosa... La resta ja no depèn ni de mi, ni del grup al qual estic, ni de la majoria parlamentària absoluta del Parlament, ni del Govern, dependrà de d'altres circumstàncies.

D'on treu l'energia?

M'entusiasme i m'apassiona el camí que estem fent, però jo humanament no puc més [riu]. Algun dia faré paf, però ja està bé, és una manera molt maca de posar-se malalt. És apassionant viure el que estem vivint, la gent potser no s'imagina massa les dificultats, les hores, els nervis...

Ha fet una campanya intensa pel país els darrers mesos.

Durant un any i mig m'he dedicat tres o quatre cops a la setmana ha fer voltes pel país per explicar que sí, que hi anàvem, però ara ja no cal. T'ho explico amb una anècdota: fa un mes, quan anava a fer les meves prèdiques a xerrades i conferències, la gent em preguntava «però què fareu?», i des

de fa deu dies la gent em pregunta només «què hem de fer?». Què hem de fer?... , doncs això, encara que un estigui que ja no pot més doncs dius: continuem, amb entrebancades, les urnes un dia, segons quines declaracions un altre...

Resumint, anem cap al futur?

Sí, i tant. Hi ha una cosa molt important que és bo que se sàpiga: això va de debò, i els que ens hem posat al davant ens arrisquem a càstigs, potser penals, potser patrimonials, és molt bèstia i hi ha molta gent compromesa. Estem parlant de gent imputada, condemnada, com les conselleres Rigau i Ortega, el president Mas, el conseller Homs, tota la mesa sobiranista, com en Nuet – de gran coherència-, consellers avisats, una consellera i secretaris generals imputats. El dia que aprovem el que està programat que aprovem i que aprovarem, ens la jugarem i ens la juguem, i ja està. I això vol dir tensió, de moments inclús de reflexió personal. Jo mateix per exemple, sóc un iaio sense fills, però hi ha amics, companys i companyes que tenen 35 anys, dues criatures i s'estan arriscant el patrimoni i la presó, caram! Per tant, és un moment dens, i jo vull que la gent que espera que nosaltres ho farem, vull que tingui confiança que ho farem, perquè estem aquí per això.